371L0348

25.10.71 *EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS OFFICIELLA TIDNING* Nr L 239/9

RÅDETS DIREKTIV

av den 12 oktober 1971

om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om tillsatsutrustning till mätare för andra vätskor än vatten

(71/348/EEG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen, särskilt artikel 100 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande(1),

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande(2), och

med beaktande av följande:

Konstruktion och kontroll av tillsatsutrustning till vätskemätare är i medlemsstaterna underkastade tvingande bestämmelser som skiljer sig mellan medlemsstaterna och därmed utgör handelshinder för sådan utrustning. Dessa bestämmelser måste därför närmas till varandra.

I rådets direktiv av den 26 juli 1971(3) om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om gemensamma föreskrifter för både mätdon och metrologiska kontrollmetoder fastställdes förfarandena för EEG-typgodkännande och första EEG-verifikation. Enligt nämnda direktiv bör de tekniska kraven på konstruktion och funktion hos tillsatsutrustning till mätare för andra vätskor än vatten fastställas.

I rådets direktiv av den 26 juli 1971(4) om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om mätare för andra vätskor än vatten har tekniska krav redan fastställts för konstruktion och funktion som sådana mätare skall uppfylla. Tillsatsutrustning kan eller skall ingå som en beståndsdel i vissa mätare för andra vätskor än vatten.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Detta direktiv omfattar sådan tillsatsutrustning till volymmätare för andra vätskor än vatten som närmare anges i bilagan.

Artikel 2

Tillsatsutrustning till volymmätare som får förses med EEG-märkning beskrivs i bilagan. Den skall underkastas EEG-typgodkännande. Den skall genomgå första EEG-verifikation tillsammans med den mätare som den är ansluten till.

Artikel 3

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som krävs för att följa detta direktiv inom 18 månader efter dagen för anmälan och skall genast underrätta kommissionen om detta.

2. Medlemsstaterna skall se till att till kommissionen överlämna texterna till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 4

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Luxemburg den 12 oktober 1971.

På rådets vägnar

I. VIGLIANESI

Ordförande

(1) EGT nr C 100, 12.10.1971, s. 4.
(2) EGT nr C 93, 21.9.1971, s. 27.
(3) EGT nr L 202, 6.9.1971, s. 1.
(4) EGT nr L 202, 6.9.1971, s. 32.

BILAGA

KAPITEL I

NOLLSTÄLLNINGSMEKANISM TILL VOLYMVISNINGSANORDNINGAR

1.1. En nollställningsmekanism är en anordning för att återställa visningsanordningen till noll, antingen manuellt eller automatiskt.

1.2. Nollställningsmekanismen får inte påverka mätresultatet.

1.3. När nollställningsproceduren har inletts får inte ett nytt mätresultat visas innan nollställningen har fullbordats.

1.4. Kraven i punkterna 1.2 och 1.3 är inte tvingande

1.4.1. för visningsanordningar vars skala bär inskriften "Ej för försäljning direkt till allmänheten" eller vars användning är inskränkt på motsvarande sätt,

1.4.2. för visningsanordningar med visare, monterade på mätare vars största flöde inte överskrider 1 200 liter per timme. Om en sådan mätare är avsedd för användning inom handeln, skall det vara omöjligt att manuellt öka det visade värdet.

1.5. För visningsanordningar med analog visning får största tillåtna avvikelse från noll efter nollställning varken överstiga hälften av största tillåtna felet för minsta tillåtna volym enligt märkningen på visningsanordningens skala eller en femtedel av skaldelsvärdet.

För visningsanordningar med digital visning skall visningen efter nollställning vara exakt noll.

KAPITEL II

SUMMERANDE VOLYMRÄKNEVERK

2.1. Visningsanordningar med nollställningsmekanism får förses med ett eller flera räkneverk som efter summering visar de olika volymer som visningsanordningen registrerat i tur och ordning.

2.2. Räkneverket får inte vara försett med nollställningsmekanism.

2.3. Räkneverkets siffror skall ligga på en rak linje.

2.4. Räkneverket får placeras dolt.

2.5. Den enhet som volymen uttrycks i (eller dess beteckning) skall visas. Enheten skall uppfylla kraven i direktivet om mätare för andra vätskor än vatten.

2.6. Skaldelen för det första elementet i varje räkneverk skall motsvara $1 \cdot 10^n$, $2 \cdot 10^n$ eller $5 \cdot 10^n$ författningsenliga volymenheter, där n är ett heltal eller noll. Skaldelen för det första elementet i räkneverket skall vara minst lika stor som skaldelen för det första elementet i visningsanordningen med nollställningsmekanism.

2.7. Om visningarna på räkneverken och visningsanordningen med nollställningsmekanism kan ses samtidigt, får måtten på räkneverkets siffror inte överstiga hälften av motsvarande mått på visningsanordningens siffror.

KAPITEL III

VISNINGSANORDNINGAR MED FLERA VOLYMINDIKATORER(1)

3.1. Visningsanordningen får vara försedd med flera skalor. Vidare får en eller flera enheter för samtidig repeterande visning kopplas till visningsanordningen.

(1) Fjärrvisning med hjälp av icke-mekaniska anordningar kommer att behandlas i ett senare direktiv.

3.2. Skaldelsvärdet för de olika visningsenheterna får vara olika, men minsta tillåtna volym skall genomgående ha samma värde, och skall bestämmas som en funktion av den skaldel som ger det största värdet på denna volym.

3.3. De krav som ställs i detta direktiv och i direktivet om mätare för andra vätskor än vatten gäller varje visningsanordning och varje skala.

3.4. Visningen på de olika skalskivorna på visningsanordningen eller -anordningarna får inte avvika från varandra med mer än det största tillåtna felet för minsta tillåtna volym enligt märkningen på skalan(orna).

KAPITEL IV

PRISRÄKNEVERK

4.1. Volymvisningsanordningar med siffror på rak linje och med nollställningsmekanism får kompletteras med ett prisräkneverk med siffror på rak linje med nollställningsmekanism. Enhetspriset skall vara priset på den volymenhet som används vid visning av den uppmätta volymen.

4.2. Enhetspriset skall kunna ställas in. Det valda enhetspriset skall visas.

4.3. Anordningen för val och visning av enhetspris skall vara ansluten till prisräkneverket på sådant sätt att priset för en uppmätt volym alltid är lika med produkten av det valda och visade enhetspriset och den visade volymen.

4.4. De krav som fastställs för volymmätare i direktivet om mätare för andra vätskor än vatten, samt föreskrifterna i kapitel I, II och III i denna bilaga, skall gälla också prisräkneverk. Punkt 1.5 om nollställningsmekanismen gäller dock inte.

4.5. Den myntenhet som används (eller dess beteckning) skall anges på räkneverkets skala.

4.6. Siffrorna på prisräkneverket får inte vara större än siffrorna på volymmätaren.

4.7. Nollställningsmekanismerna för prisräkneverket och för volymmätaren skall vara så konstruerade att om någondera mekanismen används för nollställning, också den andra visningsanordningen automatiskt nollställs.

4.8.1. Det beräknade priset för en volym som är lika med det största tillåtna felet för den minsta tillåtna volymen enligt märkningen på visningsanordningens skala får inte understiga en femtedel av skaldelsvärdet och inte heller vara mindre än det pris som motsvaras av två millimeter på första skalelementet på prisräkneverket, om detta skalelement är analogt. Detta intervall på en femtedel av skaldelsvärdet eller 2 mm behöver dock inte motsvara ett pris som understiger någon av följande myntvalörer, beroende på i vilket särskilt land anordningen används:
10 belgiska eller luxemburgiska centimer,
1 fransk centime,
1 holländsk cent,
1 lira,
1 pfennig.

4.8.2. Priset för en volym som är lika med det största tillåtna felet för den minsta tillåtna volymen enligt märkningen på visningsanordningens skala skall uppgå till minst två skaldelar på skalan, om prisräkneverkets första skalelement är digitalt.

Skaldelen behöver dock inte understiga någon av de myntvalörer som anges i punkt 4.8.1.

4.9. Skillnaden, vid normala arbetsförhållanden, mellan det visade priset och det pris som beräknats på grundval av enhetspriset och den visade volymen, får inte överstiga priset på den volym som är lika med största tillåtna felet för den minsta tillåtna volymen enligt märkningen på visningsanordningens skala.

Denna skillnad behöver dock inte vara mindre än två gånger någon av de myntvalörer som anges i punkt 4.8.1.

4.10. För visningsanordningar med analog visning skall största tillåtna avvikelse från noll efter varje återgång till noll vara hälften av priset för den volym som motsvarar största tillåtna felet för minsta tillåtna volym enligt märkningen på visningsanordningens skala. Avvikelsen från noll får heller inte överstiga en femtedel av skaldelsvärdet.

Avvikelsen från noll behöver dock inte understiga någon av de myntvalörer som anges i punkt 4.8.1.

Visningsanordningar med digital visning skall visa exakt noll.

KAPITEL V

UTSKRIFTSANORDNINGAR

5.1. Till en mätares visningsanordning får en anordning för utskrift av numeriska värden anslutas.

5.2. Skaldelsvärdet i utskriften skall vara $1 \cdot 10^n$, $2 \cdot 10^n$ eller $5 \cdot 10^n$ författningsenliga volymenheter, där n är ett heltal eller noll.

5.3. Skaldelsvärdet i utskriften får inte överstiga det största tillåtna felet för minsta tillåtna volym enligt märkningen på visningsanordningens skala.

5.4. Skaldelsvärdet i utskriften skall anges på utskriftsanordningen.

5.5. Den utskrivna volymen skall uttryckas i en författningsenlig volymenhet.

Utskriftsanordningen skall på kvittot skriva ut siffrorna, den använda enhetens benämning eller beteckning och vid behov eventuellt decimaltecken.

5.6. Utskriftsanordningen får skriva ut information om leveransen, t.ex. löpnummer, datum, mätplats, slag av vätska.

5.7. Utskriftsanordningen får vara konstruerad så att en utskrift kan upprepas. I så fall skall utskrifterna stämma helt överens och ha samma löpnummer.

5.8. Om volymen bestäms som skillnaden mellan två utskrivna värden, varav det ena kan utryckas som noll, skall det vara omöjligt att ta ut kvittot ur utskriftsanordningen när mätaren utför en mätning.

5.9. Med undantag för fall enligt punkt 5.8 skall utskriftsanordningen vara försedd med en nollställningsmekanism som är kombinerad med visningsanordningens nollställningsmekanism.

5.10. Skillnaden mellan visad volym och utskriven volym får inte överstiga ett skaldelsvärde på utskriften.

5.11. Utskriftsanordningen får förutom uppmätt volym skriva ut antingen priset på denna volym, eller detta pris jämte enhetspriset. Vid försäljning direkt till allmänheten får den också skriva ut enbart betalpriset, om den är ansluten till en visningsanordning för volym och framräknat pris.

Utskriftsanordningen skall på kvittot skriva ut siffrorna, myntenheten eller dess symbol och vid behov eventuellt decimaltecken. Utskrivna siffror för pris får inte vara större än utskrivna siffror för uppmätt volym.

5.12. Skaldelsvärdet för utskrivet pris skall vara $1 \cdot 10^n$, $2 \cdot 10^n$ eller $5 \cdot 10^n$ myntenheter, där n är ett heltal eller noll.

Detta värde får inte överstiga priset för den volym som är lika med största tillåtna fel för minsta tillåtna volym enligt märkningen på visningsanordningens skala.

Skaldelsvärdet behöver dock inte vara mindre än någon av de myntvalörer som anges i punkt 4.8.1.

5.13.1. Om mätaren har en anordning för visning av pris får inte skillnaden mellan visat pris och utskrivet pris överstiga skaldelsvärdet för utskriften.

5.13.2. Om mätaren saknar anordning för visning av pris skall skillnaden mellan utskrivet pris och det pris som beräknats på grundval av visad volym och enhetspriset uppfylla kraven enligt punkt 4.9.

KAPITEL VI

FÖRINSTÄLLNINGSANORDNINGAR(1)

6.1. Mätare får förses med anordningar för förinställning.

Anordningar för förinställning är anordningar som medger inställning av den volym som skall mätas upp och som automatiskt avbryter vätskeflödet när den valda volymen mätts upp.

6.2. Den inställda volymen visas med hjälp av en anordning med skala och ett nollstreck, eller på en numerisk anordning.

6.3. Om förinställning kan göras med hjälp av flera oberoende ställdon skall skaldelsvärdet för det ena ställdonet vara lika med förinställningsområdet för ställdonet för närmast mindre dekad.

6.4. Förinställningsanordningar kan vara anordnade så att en upprepning av samma valda volym inte kräver förnyad inställning av ställdonen.

6.5. Om förinställningsanordningens siffror är åtskilda från visningsanordningen och kan ses samtidigt som dessa, får måtten på förinställningsanordningens siffror inte vara större än tre fjärdedelar av motsvarande mått på visningsanordningens siffror.

6.6. Den valda volymen får under mätningen antingen förbli oförändrad eller gradvis minska till noll.

6.7. Skillnaden, efter avslutad mätning vid normala arbetsförhållanden, mellan den valda volymen och den visade volymen får inte överstiga hälften av det största tillåtna felet för minsta tillåtna volym.

6.8. Den valda volymen och den volym som visas av visningsanordningen skall utttryckas i samma enhet. Enheten (eller dess symbol) skall anges på förinställningsanordningen.

6.9. Värdet på förinställningsanordningens minsta skaldel får inte understiga värdet av skaldelen på visningsanordningens första element.

6.10. Förinställningsanordningar får vara försedda med en anordning för snabbt stopp av vätskeflödet.

6.11. Om en förinställningsanordning är försedd med en anordning för att minska flödet mot slutet av mätningen skall den vid behov vara förseglad för att förhindra en ändring av den valda volymen.

6.12. Kraven i punkterna 6.7 och 6.11 gäller inte om det till mätaren hör en utskriftsanordning (kapitel V) för utskrift av ett kvitto, eller, vid försäljning direkt till allmänheten, om förinställningsanordningen är dold.

6.13. Mätare med anordning för visning av pris får också förses med en förinställningsanordning för priset. Om mätaren har en sådan anordning skall vätskeflödet stoppas när den levererade volymen motsvarar det valda priset. Kraven i punkterna 6.1–6.12 gäller.

KAPITEL VII

FÖRSEGLING

7.1. Försegling skall finnas för att hindra att tillsatsutrustningen avlägsnas och för att hindra åtkomst till komponenter som medger ändring av inställningen.

---

(1) Utrustning för självbetjäning med betalning i förväg kommer att behandlas i ett senare direktiv.